

Norsk Folkehjelp

Fagbevegelsens solidaritetsorganisasjon

Solidaritet med Rwandas kvinner
Norsk Tjenestemannslag
Statusrapport 2021

SAMARBEID OM SOLIDARITET

Norsk Folkehjelp er stolt av og setter stor pris på det langsiktige samarbeidet med Norsk Tjenestemannslag (NTL). Å ha en samarbeidspartner som NTL, som bygger på de samme verdiene som oss, er viktig for å kunne nå de målene vi setter oss og for å motivere oss til å gjøre et godt arbeid. Norsk Folkehjelps visjon er *Solidaritet i praksis*. Gjennom samarbeidet med dere står vi skulder til skulder med våre partnerorganisasjoner i Rwanda, og gir verdifull støtte til deres innsats for utsatte grupper.

I fjor ble verden satt på hodet av koronapandemien. Smitten spredte seg raskt, og land etter land stengte ned. Pandemien har ført til en økning av økonomisk og sosial ulikhet verden over. Som alltid er det de mest sårbare som rammes hardest. Vi vet at pandemien også har resultert i en økning av kjønnsbasert vold i hjemmet.

Gjennom vår samarbeidsavtale støtter NTL vårt arbeid med å bekjempe kjønnsbasert vold i Rwanda. Dette gjøres blant annet gjennom kvinneforum, radiosendinger og samlinger hvor par kan diskutere utfordringene sine med andre. Rwanda har kommet langt i rehabiliteringen av samfunnet, men hvert år blir en femdel av befolkningen utsatt for vold. Våre partnere i Rwanda gjør en stor innsats for å få slutt på denne volden. Til tross for begrensninger under koronapandemien har våre partnere likevel bidratt til politiske reformer og jobbet for å øke bevisstheten om mer åpenhet, demokrati og menneskerettigheter.

NTL har sine egne døråpnere for solidaritetsarbeidet. I tillegg støtter også foreninger og avdelinger opp om arbeidet i Rwanda og andre av Norsk Folkehjelps prosjekter. Dette setter vi utrolig pris på.

Norsk Folkehjelp takker for solidariteten Norsk Tjenestemannslag viser gjennom sine bidrag til vårt arbeid. Dette gir håp for framtida – tusen takk for støtten og engasjementet!

Henriette Killi Westhrin
generalsekretær, Norsk Folkehjelp

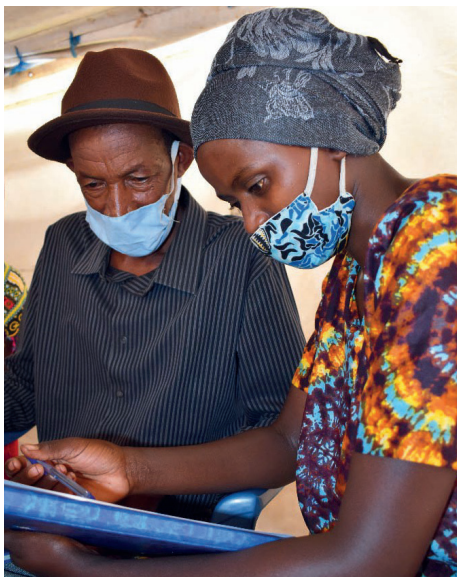
Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Vi jobber med internasjonalt utviklingsarbeid, sanitet og redningstjeneste, humanitær mine- og eksplosivrydding og flyktning- og integreringsarbeid. Norsk Folkehjelp har rundt 13 000 medlemmer i Norge, og 2300 ansatte i 40 land.

NORSK FOLKEHJELP I RWANDA

I Rwanda samarbeider Norsk Folkehjelp med en rekke organisasjoner for å få slutt på kjønnsbasert vold, som mishandling i hjemmet. Vi jobber for å fremme demokratisk styring, for at kvinners og ungdoms stemmer skal bli hørt, og for at landets sivilsamfunnsorganisasjoner skal få bedre gjennomslagskraft.

Over 20 år etter folkemordet er det fortsatt flere kvinner enn menn i landet. Kvinnene er også i flertall i parlamentet, men til tross for at dette skulle borge for likestilling, blir mange av dem fortsatt utsatt for kjønnsbasert vold.

Norsk Folkehjelps partnere i Rwanda har tatt en ledende rolle i arbeidet for anerkjennelse av rettighetene til de mest sårbare medlemmene av samfunnet – kvinner, barn, funksjonshemmede og minoriteter. Partnere på distriktsnivå som har gode resultater å vise til, kan bidra til å gjenskape dette i andre distrikter. Dette gir partnerorganisasjoner og andre muligheter til å utvide sine geografiske nedslagsfelt med mindre behov for støtte.

Målet er å drive den nasjonale kampen mot kjønnsbasert vold framover. Aktivitetene ledes i stor grad av frivillige, og inkluderer kurs i konfliktløsning, rådgiving og hjelp til å takle traumer, og til å endre handlingsmønstre. Mange av de frivillige er par som selv har klart å forandre samlivsmønstret sitt.

Gjennom kursvirksomhet og rådgiving får befolkningen i Rwanda hjelp til å bekjempe kjønnsbasert vold.

Utgitt av: Norsk Folkehjelp
Trykk: LO Media
Layout og tilrettelegging: Kirsti Knudsen og Anne Vines
Foto: Norsk Folkehjelp

KVINNELIGE LEDERE TIL KAMP MOT KJØNNSBASERT VOLD

Kvinnelige ledere som har fått opplæring av paraplyorganisasjonen Rwanda Women Network (RWN), har tatt initiativet til å opprette flere lokale familieskoler i Gatsibo-distriktet. Her får kvinner som er utsatt for kjønnsbasert vold (GBV) og vold i hjemmet støtte og hjelp til å få kontakt med ansvarlige offentlige institusjoner.

I løpet av de siste 24 årene har RWN, som er en langsiktig samarbeidspartner for Norsk Folkehjelp, styrket tusenvis av Rwandas kvinner. De driver fortsatt påvirkningsarbeid for å sikre at både kvinnelige og mannlige lokale ledere fremmer likestilling og inkludering i sine samfunn.

I oktober 2020 organiserte RWN lederopplæring for 168 kvinnelige ledere valgt fra fjorten områder i Gatsibo-distriktet. Temaet var: *Hvordan legge til rette for flere kvinner i lederstillinger*. Kurset tok opp hvilken rolle deltakerne kan ha i forebygging av kjønnsbasert vold, og hvordan kartlegge aktuelle aktører i arbeidet med forebygging og oppfølging. Opplæringen omfattet også hvilke muligheter kvinnene har til å engasjere seg i ledelse og beslutningsprosesser i lokalsamfunnet.

I november 2020 tok 30 kvinnelige

ledere fra opplæringen initiativet til å opprette såkalte modeller for lokale familieskoler – Ishuri ry’Umuryango Mwiza (IUM) – i alle administrative områder i Gatsibo. Distriktet hadde opplevd en stor økning i antall tilfeller av kjønnsbasert vold, og IUM har blitt viktig i arbeidet med å forhindre og løse GBV-problemer under koronapandemien.

BEDRE SAMARBEIDSFORHOLD

Gjennom IUM har kvinnelige ledes samarbeidsforhold med myndigheter og sivilsamfunnsorganisasjoner forbedret seg betydelig. IUM vil også bli brukt som et trygt sted der kvinnelige ledere kan styrke og motivere andre kvinner til å engasjere seg og aktivt ta del i beslutningsprosessene i sine lokalsamfunn. Initiativet har blitt godt mottatt blant lokale ledere, som har forpliktet seg til

å stille lokaler til disposisjon for IUM på både lokalsamfunns- og landsbynivå.

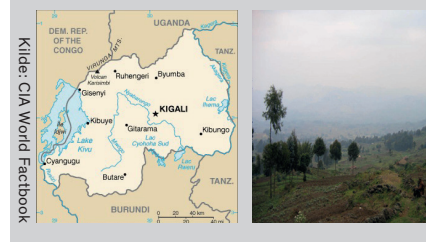
De kvinnelige lederne er nå i stand til å bruke nyskapende metoder for å løse sine egne utfordringer så vel som problemene i lokalsamfunnet. De har tatt føringen i arbeidet for å få flere kvinner inn i lederstillinger. De lærer opp andre kvinner i sine valgkretser slik at de forstår hvilke rettigheter de har, hvordan de kan vinne folks tillit, og hvordan de kan bruke sine stemmer i lokalsamfunnet. En viktig del av dette er også å øke bevisstheten og kunnskapen om forebyggende tiltak under koronapandemien.

RWN driver påvirkningsarbeid for å sikre at både kvinnelige og mannlige lokale ledere fremmer likestilling og inkludering i sine samfunn.

Styreform: **Republikk**
Hovedstad: **Kigali**
Flateinnhold: **26 338 km²**
(Norge: 385 199 km²)
Folketall: **12,9 millioner**
Religion: **Protestanter (49,5 %), katolikker (43,7 %), andre kristne (4,5 %), muslimer (2 %)**
Gjennomsnittsalder: **19,7 år**
(Norge: 39,3 år)
Forventet levealder: **65,1 år** (Norge: 82 år)
BNP pr. innbygger: **2227 USD**
(Norge: 72 100 USD)

Kilder: CIA World Factbook

KVINNEN SOM KREVDE SIN RETT

Etter å ha levd i årevis i et voldelig forhold, tok Mediatrice med seg sine ni måneder gamle tvillinger og vendte hjem til sine foreldre i Ngororero-distriktet. Men fordi hun ikke var formelt gift, mistet hun alle sine rettigheter.

Mediatrice fikk først vite at hun ikke hadde noen rett til eiendom og eiendeler paret hadde anskaffet seg gjennom samlivet. Dermed satt hun igjen uten midler til å forsørge seg og barna.

Gjennom et såkalt Governance Focal Point (GFP) ble Mediatrice oppmerksom på senteret AJIC nær barndomshjemmet sitt som arbeidet med anti-korrupsjon, juss og informasjon. Senteret blir drevet av Norsk Folkehjelps samarbeidspartner i PPIMA-programmet (Public Policy Information, Monitoring and Advocacy). PPIMA hjelper sivilsamfunnsorganisasjoner og innbyggere med å tilegne seg ferdigheter de trenger for å engasjere seg politisk.

KAN FORSØRGE FAMILIEN

Mediatrice overleverte saken sin til senteret 20. september 2020. Gjennom meklingsprosesser samlet AJIC ulike interessenter – også familiemedlemmer – og forklarte til alle at Mediatrice gjennom Land Tenure Regularization Program (LTRP) i Rwanda hadde rett til å få med seg sin del av eiendommen og eiendelene.

Resultatet ble at Mediatrice fikk eiendomsretten til 0,5 hektar land. Her dyrket hun to tonn mais og bønner sist sesong, og er nå i gang med å variere avlingen, blant annet med bananpalmer. Dette har blitt en verdifull inntektskilde for henne og familien.

ØKT VOLD UNDER PANDEMIEN

Norsk Folkehjelp støttet i 2020 åtte sivilsamfunnsorganisasjoner som driver fire juridiske informasjonssentre (AJIC), seks juridiske rådgivningsentre og fire krisesentre for kvinner i 14 distrikter i Rwanda. Gjennom disse sentrene ga Norsk Folkehjelps samarbeidspartnere og frivillige fra lokalsamfunnet grunnleggende juridisk rådgivning til kvinner, meklet i konflikter og støttet ofre for kjønnsbasert vold (GBV) og vold i hjemmet.

Fordi volden har økt under koronapandemien, utvidet Norsk Folkehjelp tilbudet om juridisk assistanse til ofrene for kjønnsbasert vold.

Norsk Folkehjelps samarbeidspartnere gjennomfører familiemøter der deltakerne diskuterer problemet med kjønnsbasert vold (GVB) og tar opp saker der kvinner har blitt utsatt for vold i hjemmet.

GI DITT BIDRAG

NTL har sin egen innsamlingsaksjon for Rwanda, og organisasjonsleddene oppfordres til å bidra økonomisk her: minaksjon.folkehjelp.no/norsk-folkehjelp/3-3208

BESTILL FOREDRAG

For spørsmål og informasjon, kontakt: Norsk Tjenestemannslag v/Anita Busch, tlf.: 456 65 118/e-post: anita.busch@ntl.no eller Norsk Folkehjelp v/Heidi Gulbrandsen Smerud, tlf.: 916 24 293/e-post: heidis@npaid.org

FØLG OSS

facebook.com/folkehjelp
twitter.com/norskfolkehjelp
www.folkehjelp.no
Postboks 8844 Youngstorget
0028 OSLO
Tlf.: 22 03 77 00